

πορδή

πορδή, η, ουσ. [*<αρχ. πορδή*], η πορδή. **1.** (υποτιμητικά ή υβριστικά και για τα δυο φύλα) αυτός που είναι ανάξιος λόγου, ασήμαντος, τιποτένιος: «δεν είναι σωστό εσύ, κοτζάμ επιστήμονας, να κάνεις παρέα μ' αυτή την πορδή». **2.** ειρωνική, υποτιμητική ή υβριστική προσφώνηση σε άντρα: «πάρε δρόμο από δω, ρε πορδή, που θέλεις να 'ρθεις μαζί μας!». **3.** ειρωνική ή επιτιμητική προσφώνηση σε πολύ μικρό στην ηλικία ή πολύ κοντό και αδύναμο άτομο: «φύγε από δω, ρε πορδή, που ακόμα δεν έβγαλες μουστάκια και θέλεις να μας πεις και τη γνώμη σου! || πρόσεχε, ρε πορδή, γιατί, έτσι όπως μπερδεύεσαι ανάμεσα στα πόδια μου, μπορεί να σε πατήσω!». Υποκορ. **πορδίτσα** και **πορδούλα, η**. Μεγέθ. **πόρδος, ο** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 17 φρ.)·

- αρχόντου λόγος και πορδές γαϊδάρου ένα, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·

- αφήνω μια πορδή, κλάνω: «επειδή έφαγα φασουλάδα, άφηνα κάθε τόσο μια πορδή». (Τραγούδι: *έρχεστε κατά πάνω μου μιλώντας σαν τρελλοί, τ' αυτιά μου κλείνω κι αφήνω μια πορδή*)·

- βάζει και την πορδή του δύναμη, δίνει μεγάλη σημασία, μεγιστοποιεί κάτι πολύ ασήμαντο που έχει κάνει: «αγόρασε ένα αυτοκινητάκι, κι αυτό μεταχειρισμένο, και το διαδίδει σ' όλη τη γειτονιά, αλλά έτσι ήταν από μικρό παιδί, βάζει και την πορδή του δύναμη»·

- είχαμε πορδές σακιά, μας ήρθανε κι απ' τα χωριά, βλ. συνηθέστ. τα 'χαμε χύμα, μας ήρθαν και τσουβαλάτα, λ. χύμα·

- έριξε πορδή και το 'κανε κανόνι, μεγιστοποίησε στο έπακρο κάποια μικρή του επιτυχία: «έβγαλε κι αυτός το λύκειο και κοκορεύεται λες κι έκανε κάτι. -Έριξε πορδή και το 'κανε κανόνι»·

- η πορδή κι αν δε βρομάει, πάντα πορδή είναι, ο κακός ο λόγος ακόμη και αν δε μας θίγει άμεσα, δεν παύει να είναι δυσάρεστος: «τι ι αν δε με αφορούν αυτές οι ανοησίες που λέει, γιατί η πορδή κι αν δε βρομάει, πάντα πορδή είναι»·

- κάθε γέρος την πορδή του την έχει μόσκο, βλ. συνηθέστ. ο καθένας την πορδή του μοσχολίβανο την έχει·

- με πορδές δε βάφονται αβγά ή με πορδές αβγά δε βάφονται ή με πορδές δε βάφονται τ' αβγά ή με πορδές τ' αβγά δε βάφονται, βλ. λ. [αβγό](#)·

- με πορδές δε γίνονται δουλειές ή με πορδές δουλειές δε γίνονται ή με πορδές δε γίνονται οι δουλειές ή με πορδές οι δουλειές δε γίνονται, βλ. λ. [δουλειά](#)·

- μια πορδή άνθρωπος ή μιας πορδής άνθρωπος, αυτός που είναι πολύ μικρός σε ηλικία ή πολύ κοντός και αδύναμος και, κατ' επέκταση, άνθρωπος ανάξιος λόγου, ασήμαντος, τιποτένιος: «μια πορδή άνθρωπος και θέλει να με συμβουλευτεί! || ήταν μιας πορδής άνθρωπος κι ήθελε να τα βάλει μ' έναν γίγαντα! || ήταν μια πορδή άνθρωπος και θέλησε να κοντραριστεί στον πλειοδοτικό διαγωνισμό μ' έναν βιομήχανο». Συνών. μια μπουκιά άνθρωπος ή μιας μπουκιάς άνθρωπος / μια πήχη άνθρωπος ή μιας πήχης άνθρωπος / μια πιθαμή άνθρωπος ή μιας πιθαμής άνθρωπος / μια σταλιά άνθρωπος ή μιας σταλιάς άνθρωπος / μια φτυσιά άνθρωπος ή μιας φτυσιάς άνθρωπος / μια φουσηξιά άνθρωπος ή μιας φουσηξιάς άνθρωπος / μια χαψιά άνθρωπος ή μιας χαψιάς άνθρωπος·

- μίλα με γαϊδάρους να γροικάς πορδές, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·

- μίλα με κώλους ν' ακούσεις πορδές, βλ. λ. [κώλος](#)·

- ξεπετιέται σαν πορδή (στη μέση) ή ξεπετιέται σαν την πορδή (στη μέση), βλ. φρ. πετιέται σαν πορδή (στη μέση)·

- ο καθένας την πορδή του μοσχολίβανο την έχει, ο καθένας αντιμετωπίζει τα ελαττώματά του με μεγάλη επιείκεια, και ακόμη μπορεί να τα παρουσιάσει και σαν προτερήματα: «μην περιμένεις να παραδεχτεί τα

ελαττώματά του, γιατί ο καθένας την πορδή του μοσχολίβανο την έχει»·

- ο κώλος μας ο μάστορας βγάζει πορδές ματζόρε, βλ. λ. [κώλος](#)·

- οπού ακολουθάει το γάιδαρο, πίνει και τις πορδές του, βλ. λ. [γάιδαρος](#)·

- πετιέται σαν πορδή (στη μέση) ή πετιέται σαν την πορδή (στη μέση), διακόπτει κάθε τόσο μια συνομιλία, μια κουβέντα για να πει και αυτός τη γνώμη του: «δε σ' αφήνει να πεις αυτό που θέλεις, γιατί, κάθε τόσο, πετιέται σαν πορδή στη μέση και σε διακόπτει».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας